

РЕШЕНИЕ

№ 14093

гр. София, 24.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в
публично заседание на 16.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на
прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **3071** по описа за **2025**
година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - 178 от Административно-процесуалния кодекс
(АПК), вр.с чл. 85, ал.1 и чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. А. А., гражданин на С., [дата на раждане] г, с ЛНЧ [ЕГН], против
Решение № 1634/13.02.2025г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при
Министерския съвет (ДАБ - МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 и т.4, вр. с чл. 8 и чл.9 от
ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването
му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с
материалния закон. Според жалбоподателя, административният акт е издаден в нарушение на чл.
25 и чл. 36 от АПК, при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на
заявените обстоятелства е направен необоснован и незаконосъобразен извод, че не са налице
предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут и статут на бежанци. Счита, че за него е
налице риск от изтезание или нечовешко или унижително отнасяне - хипотезата на чл. 9, ал.1, т.2
от ЗУБ. Моли съда да отмени решението на председателя на ДАБ- МС със законните последици
от това.

Ответникът, председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет,
изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение. В съдебно заседание,
чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата, излага доводи за законосъобразност на
обжалваното решение. Моли съда да отхвърли жалбата.

Софийска градска прокуратура изразява становище за законосъобразност на обжалваното
решение.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и доводите на страните, по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК, намира за установено от фактическа страна, следното:

С молба до ДАБ при МС с вх. № В-13- 1147/05.09.2024 г. на Регистрационно- приемателен център (РПЦ) - С. към ДАБ - МС М. А. А., роден на 14.02.2005 г. в [населено място], обл. Р., С., гражданин на С., етническа принадлежност: арабин, вероизповедание: мюсюлманин, семейно положение: неженен, е поискал предоставяне на международна закрила. Самоличността му е установена въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т.3 от ЗУБ.

С писмо рег. № 7089/09.09.2024 г. на ДАБ-МС (л. 26), началник отдел "ПМЗ - кв. В." е изискал от Държавна агенция "Национална сигурност" (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-16905 от 08.10.2024г. (л.25) директорът на специализирана дирекция "М" - ДАНС уведомява председателя на ДАБ-МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

С М. А. А. е проведено интервю на 15.10.2024г., в което заявява, че е напуснал С. нелегално с помощта на трафикант около 05.08.2024г. за Т., където останал 20 дни в [населено място]. Влязъл в Б. нелегално на 26.08.2024г. с помощта на трафикант. Два-три дни бил в гората и трафикантът го закарал с кола в лагера в кв. О. купел. Искал да стигне до Г., но решил да остане в Б.. В С. е живял единствено в [населено място], обл. Р.. Там живее и семейството му - баща му с двете си жени, 10 сестри и осем братя. Учил е до четвърти клас. Работел е като автомонтьор. Заявява, че не е имал проблеми заради етническата си принадлежност или религията си, не е арестуван или осъждан, не е имал проблеми с официалните власти, армията или полицията в С.. Не е членувал в политическа партия или организация, във въоръжена групировка, религиозна организация, общност, секта. Не е бил заплашван той или семейството му. Твърди, че два дни преди да напусне С. бил задържан и бит от кюрдите. Като причина да напусне страната си на произход посочва войната, искали да го вербуват да служи в армията на кюрдите, ИДИЛ или Режима. Бил е свидетел на военни действия през 2016г. и 2017г., не иска да се връща, защото ако го вербуват ще бъде убит.

Със становище рег. № 7089 от 11.02.2025 г. е предложено на председателя на ДАБ - МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на М. А. А..

С оспореното в настоящото производство Решение № 1634/13.02.2025г., председателят на ДАБ - МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2 и 4, вр. с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на М. А. А.. Приел е, че твърденията му не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ във вр. с чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. С оглед на заявената от него бежанска история е направил извод, че в конкретния случай не се установяват опасения за сигурността на живота на молителя в С., които да са относими към признаване на качеството му на бежанец и предоставяне на закрила по смисъла на чл. 8 от ЗУБ. Приел е и че не се установяват положителни предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл.8, ал.7 и 8 от ЗУБ и е отхвърлил искането за предоставяне на статут на бежанец като неоснователно. Въз основа на събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от кандидата бежанска история, административният орган е заключил, че не може да се приеме, че сирийският гражданин е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че е заплашен от изтезание или унизително отнасяне или наказание, поради което не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. По отношение на основанието по чл.9, ал.1,

т.3 от ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за обстановката в С., изложена в справка с вх. № МД-02-78/03.02.2025г., изготвени от дирекция "Международна дейност" при ДАБ-МС и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007г., както и тълкуването на понятието "посегателство" в чл.15, б. "в" от Директива 2004/83/ ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, административният орган е приел, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С. и не във всички части на страната е налице безогледно насилие. Председателят на ДАБ- МС е направил преценка, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С., според решението, не е изключително. Заключил е и че за търсещия международна закрила липсват предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 6, тъй като не е посочил член от семейството му да има предоставен хуманитарен статут в Република Б.. В заключение е приел и искането за предоставяне на хуманитарен статут за неоснователно.

Като част от административната преписка е представена справка, изготвени от дирекция "Международна дейност" на ДАБ- МС относно състоянието на сигурността в районите на И., Рака, Х., Д. ал Зор, след падането на режима на Б. А. с вх. № МД-02-78/ от 03.02.2025г.

В хода на съдебното обжалване от ответника са представени допълнително справки, изготвени от дирекция "Международна дейност" на ДАБ- МС с вх. № МД-02-160/ 14.03.2025г. относно наказанията, на лицата, неявили се на военна служба и с вх. № МД-02-200/08.04.25 относно общата обстановка в С..

При така приетото за установено, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган- председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Заповедта е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република Б. се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно

основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявленията от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В настоящия случай правилно ответникът, изхождайки от фактите от изнесената пред него бежанска история, възприема извод за липса на такова преследване, което да се обосновава по някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В бежанската история няма нито един обоснован фактически довод за проявен спрямо оспорвания акт на преследване от страна на официалните власти в С., която се явява страната по произход за търсещия закрила. Няма нито един наведен довод от жалбоподателя, че същият е обект на преследване в С. и от някоя друга организация. В действителност в бежанската история няма доводи за такова релевантно преследване, нито се обосновава наличие на реална опасност от бъдещо такова в страната му на произход по някоя от причините, които се сочат в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

В проведените интервюта той изрично заявява, че не е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., по икономически и лични причини. От събраните доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец. Доводи в тази насока не се излагат от жалбоподателя нито в жалбата, нито пред съда в проведените открити съдебни заседания.

Относно нежеланието му да бъде мобилизиран, следва да бъде съобразено, че съгласно Глава V, § 167-168 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на ВКБ ООН, „в страни, където военната служба е задължителна, неизпълнението на това задължение често е наказуемо по закон. Наказанието в различните страни е различно и обикновено не се счита за преследване. Опасенията от преследване и наказание за дезертиране или опит за бягство от военна служба сами по себе си не представляват основателни опасения от преследване по смисъла на дефиницията. От друга страна дезертьорството или опитът за бягство от военна служба не изключва възможността лицето да е бежанец и дадено лице, освен че е бежанец, може да е и дезертьор или беглец от военна служба. Очевидно, лице, което е дезертирало или избягало от военна служба просто поради неприязън към военната служба или от страх от сражения, не е бежанец. То, обаче, може да е бежанец, ако дезертьорството или бягството от военна служба се съпътства от други значими за него мотиви да напусне или да остане извън страната си или ако то има други причини, които се покриват с определението за основателни опасения от преследване”. Както е видно от доказателствата по преписката, изразеното нежелание от страна на кандидата да бъде мобилизиран не е съпътствано от други значими за него мотиви да напусне страната му на произход. В тази връзка хипотетичните твърдения на молителя, че може да бъде мобилизиран не са достатъчни, за да се направи извода, че същият се нуждае от международна закрила, тъй като вероятността да бъде мобилизиран не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ- МС е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на М. А. А. на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на

изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай жалбоподателят е напуснал доброволно, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 /M. E. and Noor E. vs S. van J. /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № C-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори, свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за Сирийската арабска република на директора на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ - МС. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на

човека.

В случая се установява от представените справки, че след като жалбоподателят е напуснал С. в страната са настъпили сериозни обществено-политически промени. Според представената към административната преписка справка МД-02-78/03.02.2025г., на 27 ноември 2024г. различни бунтовнически групи от С. С., под ръководството на ислямската група "Х. Т. ал. Ш." (Н. Т. al- S., HTS), заедно с подкрепяни от Т. милиции, започват настъпление към региони под правителствен контрол и успяват да превземат големи територии. На 8 декември 2024г. водените от HTS бунтовници обявяват, че са влезли ви в [населено място] и обещават да изградят "родина за всички, включително всички сектор и социални класи". Б. А. се е оттеглил, отлетял е за Русия, където е получил убежище, а лидерът на HTS А. М. ал Г. е пристигнал в Д..

Към 29 декември 2024г. 94 от общо 114-те подкрепяни от ВКБООН обществени центрове в С. възобновяват своята дейност От началото на 2024г приблизително 419000 души са се завърнали в С., повечето от тях в Рака, А. и Д..

От представената пред съда справка № МД-02-200/ 08.04.2025. се установява, че на 18 февруари 2025г., след провеждане на преговори Сирийските демократични сили (S. D. F., SDF) се съгласяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурата на новото сирийско правителство. Ръководените от курдите SDF и Сирийският демократически съвет (SDC) се споразумяват да интегрират своите военни сили в армията на новото сирийско правителство.

На 2 март 2025г., съгласно изявлението на сирийското президентство, новите власти в С. обявяват сформирането на седемчленен комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода към демокрация. Новите власти са съсредоточени върху възстановяването на С. и нейните институции след отстраняването от власт на Б. А. на 8 декември 2024г. и на продължилото над половин век управление на семейството му и 13 години на опустошителен конфликт.

В статия на BBC N. от 09 март 2025г. се посочва, че лидерът на С. А. ал Ш. обещава да потърси отговорност на всеки, замесен в нараняване на цивилни след дни на сблъсъци, при които се твърди, че сирийските сили за сигурност са убили стотици цивилни от алаутското религиозно малцинство. На 13 март 2025г. временният президент на С. подписва конституционна декларация, обхващаща петгодишен преходен период, която урежда разделението на властите, съдебната независимост и гарантира правата на жените, свободата на изразяване и свободата на медиите. Сирийският президент обявява преходно правителство, назначавайки 23-ма министри в нов разширен и приобщаващ кабинет, в който са включени и представители на християнското малцинство. През март е приета и конституционна декларация, предназначена да служи като основа за междинния период, ръководен от А. ал Ш..

Според бюлетина на ВКБООН към 27 март 2025г. около 371 900 души са се завърнали в С., през съседните държави от началото на декември 2024г. В допълнение близо 926000 души, които дотогава са разселени в С., се завръщат по домовете си.

От изложеното в справките следва, че не са налице данни ситуацията в С. да сочи на наличие на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки цивилен, намиращ се на тази територия, сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство. Т.е. не се доказва наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата или на част от

територията на Сирийската арабска република, който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (С.) по тълкуването на чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83 ЕО (отм.). В самото решение също има изложени доводи в насока степента на насилие в С. и специфичното положение на жалбоподателя. Въпреки наличието на безредици в някои региони, включително въоръжени сблъсъци, обстановката не достига до наличието на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки граждански намиращ се на тази територия сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство.

Разпоредбата на чл. 9, ал.2 от ЗУБ уточнява, че тежките посегателства, изброени в ал.1 на същата норма, могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Освен че административният орган не е длъжен да извършва преценка и излага изрични мотиви относно чл. 9, ал.2 от ЗУБ, то и регламентираното в тази алинея уточнение е пряко свързано с ал.1, по която в процесното решение е извършена надлежна преценка. При липса на други противопоставими доказателства, които да оборват фактическите изводи на ответника, съдът не може да обосновава извод за основателност на молбата за предоставяне на статут на сирийския гражданин по реда на чл. 9 от ЗУБ.

Не се установява да са налице и основания, визирани в чл. 9, ал. 6 и ал. 8 от ЗУБ, за да се приема извод за предоставяне на такъв статут.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът "non- refoulement" (забрана за връщане). Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република Б. Закон за убежището и бежанците (чл. 4, ал. 3). Установено е че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Тези факти не се оспорват от жалбоподателя в проведеното интервю. Ето защо, след като завръщането на жалбоподателя няма да застраши неговите живот и здраве и няма да го постави в опасност от изтезания или нечовешко отношение, не е нарушен и принципът "non-refoulement".

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. А. А., гражданин на С., [дата на раждане] г, с ЛНЧ [ЕГН], против Решение № 1634/13.02.2025г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

